

Presentació

Virginia Woolf estimava la traducció. Tot havia començat, de fet, el 1917, quan el matrimoni Woolf va inaugurar la Hogarth Press. El que havia estat concebut com un passatemps, una manera de difondre les obres dels amics, es va professionalitzar fins al punt que el 1920 l'èxit de *Kew gardens*, de Virginia Woolf, i la versió *Reminiscences of Tolstoy*, de Maksim Gorki, van convertir l'empresa en una editorial «comercial». Durant els primers anys la política de selecció d'originals va fonamentar-se en dos objectius: la promoció de la literatura d'avantguarda en llengua anglesa i la traducció de clàssics contemporanis d'arreu del món (són a bastament reconegudes les versions que van donar a conèixer de Freud, Rilke, Txèkhov, Dostoievski, Tolstoi o Gorki).

Fent-se eco de l'herència romàntica, Woolf estava convençuda que la traducció era el millor mitjà per a fer sentir noves veus en una cultura; a més, ocasionalment va experimentar els gaudis del procés traductor. En una carta, datada el 5 de març de 1923, a la pintora amiga seva Dorothy Brett, sostenia: «Kotsky m'indueix a traduir rus, i no tinc temps d'escriure». El jueu ucraïnès Samuel Solomonovich Kotelianski fou l'artífex de les traduccions del rus de la Hogarth Press. Conjuntament amb Leonard Woolf, Virginia Woolf, D. H. Lawrence o Katherine Mansfield, sempre a quatre mans o a sis, Kotsky va traduir la majoria d'obres russes de l'editorial, que va publicar-ne, en total, trenta-tres. Sortosament, Virginia Woolf va trobar temps per a l'escriptura i ens ha deixat un llegat literari incommensurable. En terres catalanes, va començar a arribar-hi d'una manera tangible el 1930, quan l'autora encara havia de publicar llibres memorables, amb la traducció de *Mrs Dalloway* de Cèsar-August Jordana.

El 9 de maig de 2013 la Universitat de Vic va acollir el I Simposi Dones Traductores, Dones Traduïdes. La Recepció de Virginia Woolf a Catalunya, iniciativa promoguda pel Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i el Grup d'Estudis de Gènere: Traducció, Literatura, Història i Comunicació, de la Universitat de Vic, en el marc del projecte «La traducció en el sistema literari català; exili, gènere i ideologia (1939-2000)» (FFI2010-19851-C02-01) i del subprojecte «Traductores i traduccions a la Catalunya contemporània (1939-2000)» (FFI2010-19851-C02-02). Amb l'ob-

jectiu d'aprofundir en les traduccions catalanes de Woolf, aquest simposi va pivotar al voltant de dos eixos: d'una banda, estudis descriptius panoràmics i específics i estudis analítics de les traduccions i la seva influència en la literatura catalana, i, de l'altra, el testimoniatge de traductors i traductores de Woolf al català.

Els articles reunits en aquest dossier són una selecció de les contribucions del Simposi, que han estat reescrites, reformulades i revisades, després d'haver passat l'avaluació del consell editor de la revista. D'entrada, Marta Pessarrodona ofereix una visió panoràmica de l'estreta relació de Woolf i el grup de Bloomsbury. Tot seguit, Lluïsa Julià ressegueix la influència de l'escriptora anglesa en les escriptores catalanes d'ahir i d'avui. Després, Teresa Iribarren aborda la recepció de Woolf fins a la guerra civil. D'aquesta època, precisament, és la traducció catalana de Pau Romeva de la biografia de la reina Victòria de Lytton Strachey, insigne membre del grup de Bloomsbury, estudiada per Pilar Godayol. Els dos articles següents examinen dues traduccions woolfianes: Francesca Bartrina s'encarrega de la de *Flush* (1938), de Roser Cardús, i, Victòria Alsina, de la de *Les ones* (1989), de Maria Antònia Oliver. Finalment, clouen el dossier les experiències de Jordi Ainaud, Eduard Castanyo, Jordi Fernando, Marta Pera i Dolors Udina com a intèrprets de Woolf. Tot plegat, una explosió d'estudis teòrics i pràctics que confirmen de nou que Virginia Woolf, una de les escriptores més influents del segle xx, va despertar i continua despertant un enorme interès en el cànon català d'importacions.

Montserrat Bacardí
Pilar Godayol